

WIELKANOCNE TRADYCJE

Bajeczka wielkanocna - zapoznanie z tradycjami świąt Wielkanocnych

Cele główne:

- Rozwijanie mowy i myślenia dziecka,
- Wdrażanie do wysłuchania opowiadania,
- Poznanie tradycji wielkanocnych.

Cele szczegółowe – dziecko:

- Potrafi opowiedzieć treść opowiadania,
- Wie, jakie symbole kojarzą się ze świętami wielkanocnymi,
- Kształtowanie umiejętności poprawnego redagowania wypowiedzi ustnych na podany temat,
- Wie, co powinno się znajdować w koszyku wielkanocnym,
- Zna tradycje związane z świętami wielkanocnymi.

Pomoce:

- Opowiadanie A. Galicy Bajeczka wielkanocna,
- Historyjka obrazkowa,
- Obrazki przedstawiające symbole świąt wielkanocnych,
- Sylwetka koszyka,
- Obrazki do zagadek

1. Słuchanie opowiadania ilustrowanego przez nauczyciela pt. Bajeczka wielkanocna A. Galicy.

Opowiadanie „Bajeczka wielkanocna”A. Galicy

Wiosenne słońce tak długo łaskotało promykami gałązki wierzby, aż zaspane wierzbowe Kotki zaczęły wychylać się z pączków.

- Jeszcze chwilę – mruczały wierzbowe Kotki – daj nam jeszcze pospać, dlaczego musimy wstawać?

A słońce suszyło im futerka, czesało grzywki i mówiło:

- Tak to już jest, że wy musicie być pierwsze, bo za parę dni Wielkanoc, a ja mam jeszcze tyle roboty.

Gdy na gałęziach siedziało już całe stadko puszystych Kotków, Słońce powędrowało dalej.

Postukało złotym palcem w skorupkę jajka – puk-puk i przygrzewało mocno.

- Stuk-stuk – zastukało coś w środku jajka i po chwili z pękniętej skorupki wygramolił się malutki, żółty Kurczaczek.

Słońce wysuszyło mu piórka, na głowie uczesało mały czubek i przewiązało czerwoną kokardką.

- Najwyższy czas – powiedziało – to dopiero byłoby wstyd, gdyby Kurczątko nie zdążyło na Wielkanoc.

Teraz Słońce zaczęło rozglądać się dookoła po łące, przeczesywało promykami świeżą trawę, aż w bruzdzie pod lasem znalazło śpiącego Zajączka. Złapało go za uszy i wyciągnęło na łąkę.

- Już czas, Wielkanoc za pasem – odpowiedziało Słońce – a co to by były za święta bez wielkanocnego Zajączka? Popilnuj Kurczaczka, jest jeszcze bardzo malutki, a ja pójdę obudzić jeszcze kogoś.

- Kogo? Kogo? – dopytywał się Zajączek, kicając po łące.

- Kogo? Kogo? – popiskiwało Kurczątko, starając się nie zgubić w trawie.

- Kogo? Kogo? – szumiały rozbudzone wierzbowe Kotki.

A Słońce wędrowało po niebie i rozglądało się dokoła, aż zanurzyło złote ręce w stogu siana i zaczęło z kimś rozmawiać.

- Wstawaj śpioszku – mówiło – baś, baś, już czas, baś, baś.

A to „coś” odpowiedziało mu głosem dzwoneczka : dzeń-dzeń, dzeń-dzeń.

Zajaczek z Kurczątkiem wyciągali z ciekawości szyje, a wierzbowe Kotki pierwsze zobaczyły, że to „coś” ma śliczny biały kożuszek i jest bardzo małe.

- Co to? Co to? – pytał Zajaczek.

- Dlaczego tak dzwoni? – pisał Kurczaczek.

I wtedy Słońce przyprowadziło do nich małego Baranka ze złotym dzwonkiem na szyi.

- To już święta, święta, święta – szumiały wierzbowe Kotki, a Słońce głaskało wszystkich promykami, nucąc taką piosenkę:

W Wielkanocny poranek
Dzwoni dzwonkiem Baranek,
A Kurczątko z Zającem
Podskakują na łące.
Wielkanocne Kotki,
Robiąc miny słodkie,
Już wyjrzały z pączka,
Siedzą na gałązkach.
Kiedy będzie Wielkanoc
Wierzbę pytają.

2. Rozmowa na temat opowiadania:

- Co robiło słońko?
- Kogo obudziło jako pierwsze, drugie, ... ?
- Dlaczego słońko budziło bazie, kurczaczka, zajaczkę i baranka?
- Jakie święta zbliżają się do nas wielkimi krokami?

3. Rozmowa na temat wielkanocnych zwyczajów i doświadczeń dzieci:

· Jak przygotowujemy się do świąt Wielkanocnych? (porządki przedświąteczne, wysyłanie kartek świątecznych, święcenie palmy wielkanocnej)

· Jakie znasz tradycje świąt Wielkanocnych? (święcenie koszyka, robienie pisanek, biały obrus, wielkanocne śniadanie, śmigus-dyngus).

Jeżeli dzieci będą miały trudność z podaniem zwyczajów świątecznych, to prowadząca zasugeruje je zagadkami, np.:

· Wysyłamy je tym, z którymi nie możemy być w święta, a których darzymy szczególną miłością i sympatią, życząc zdrowych, pogodnych świąt. (kartki świąteczne)

· Świecimy je na tydzień przed Wielkanocą. Są barwne, kolorowe zrobione z gałązek wierzby, bazi lub sztucznych kwiatów. (palma wielkanocna)

· Przeważnie jest biały i na stole leży. Kładą na nim sztucce, stawiają talerze. (obrus)

· Jak się nazywa jajko malowane co na Wielkanoc się przydaje. (pisanka)

· Żółciutkie kuleczki za kurką się toczą. Kryją się pod skrzydła, gdy wroga zobaczą. (kurczątko)

· Upleciony ze słomy, wikliny chętnie nosi owoce, jarzyny. Grzyby też z lasu przyniesie oraz pisanek i baranka poniesie czasem. (koszyk)

· Ma długie uszy futerko puszyste. Ze smakiem chrupie marchewkę i sałaty listek. (zajac)

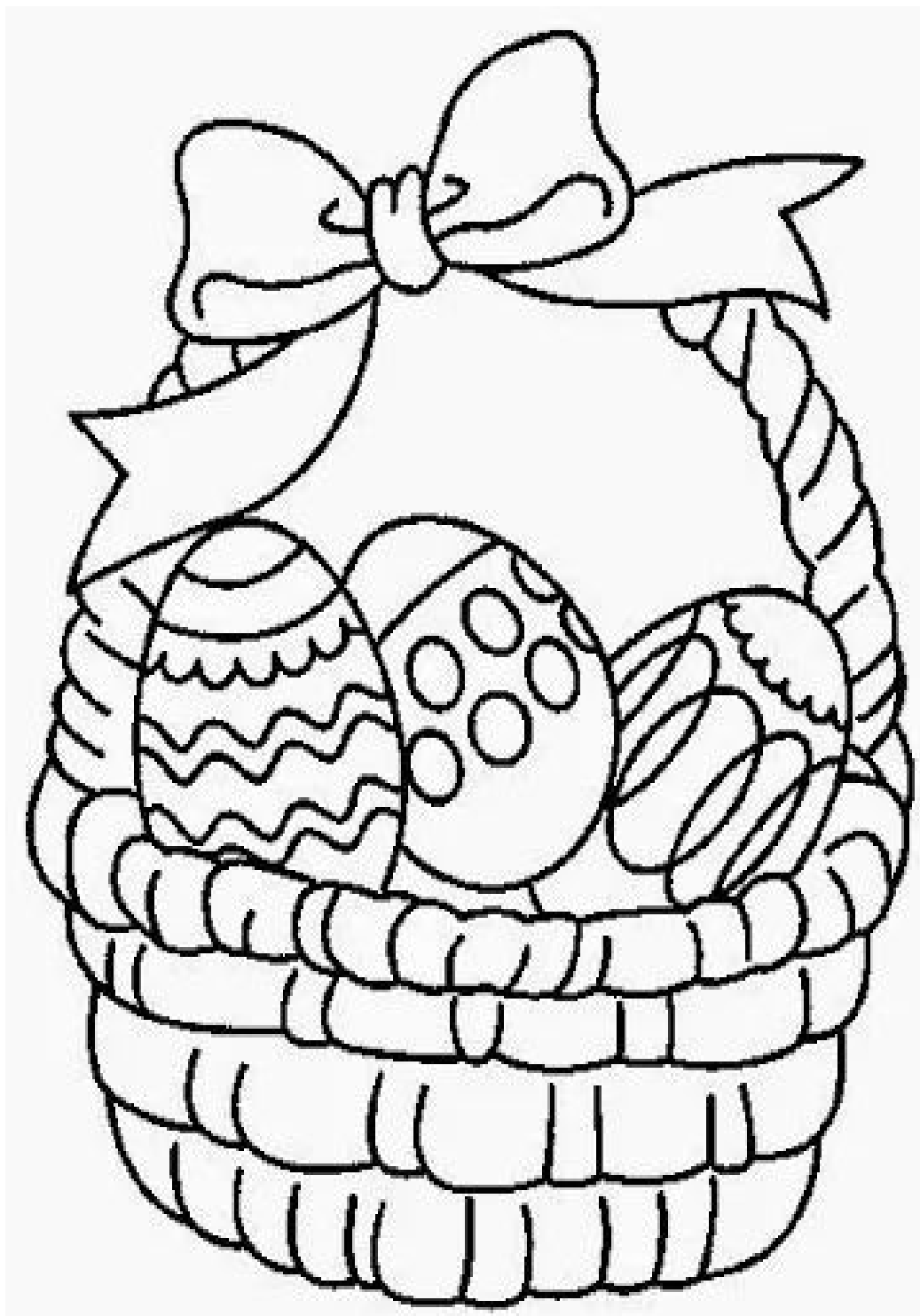
4. Zajaczki – zabawa ruchowa. Dzieci są zajaczkami. Skaczą po pokoju skokami zajęczymi, na sygnał dźwiękowy kulą się, zwijają się w kłębuszki i „śpią”/ powtarzamy kilka razy/.

5. Co w koszyczku? – wkładanie wielkanocnych potraw do koszyczka i rozmowa o znaczeniu potraw:

- Baranek - zwycięstwo Chrystusa, który jak ofiarny baranek oddał swoje życie za ludzi, by następnie zmartwychwstać i odnieść zwycięstwo nad grzechem, złem i śmiercią.
- Jajka – symbol życia.
- Szynka – symbol zdrowia.
- Chleb – symbol dobrobytu i szczęścia, symbol Ciała Chrystusa.
- Sól – odstraszanie od zła.

6. Praca przy stoliku

- kolorowanie wielkanocnego koszyka z pisankami:

7. Słuchanie piosenki „Pisanki, pisanki...” <https://www.youtube.com/watch?v=HhkpcqoWoA8> /słowa poniżej wśród wierszy/.

8. Wytnij i połącz w pary jednakowe obrazki:

Propozycje wykonania prostych pisanek wielkanocnych:

Jajko posmarowane klejem obtaczamy w posypce cukrowej

A tu w makaronie i soczewicy

Te z kolei gotujemy, zgniatamy skorupkę, zanurzamy w barwniku naturalnym

Owijamy szablon jajka kordonkiem nawlekając kilka koralików.

Wiersze na Święta Wielkanocne

„Już Wielkanoc”

Święta, Święta Wielkanocne
Jak wesoło, jak radośnie.

Już słońeczko mocno grzeje
Miły wiatr wokoło wieje.

Rośnie trawa na trawniku
Żółty żonkil w wazoniku.

Na podwórku słysząc dzieci
Ach, jak dobrze, że już kwiecień.

A w koszyczku, na święcone
Jajka równo ułożone.

Śliczne, pięknie malowane
Różne wzory wymyślone.

Jest baranek z chorągiewką
Żółty kurczaczek ze wstążeczką.

I barwinek jest zielony
W świeże kwiatki ustrojony.

„Kolorowe baze” J. Ficowski

W Wielkanocny dzień do domu
przyszły białe baze w gości,
by pisankom po kryjomu
kolorów zazdrościć.

Bo ich nie pomalowano,
nikt o baziach nie pamiętał,
choć też pragną na Wielkanoc
przywdziać strój od święta.
Nie chcą się już dłużej bielić,
chcą w zieleni żyć, w purpurze!
Czyż są gorsze aniżeli
zwykłe jajko kurze?

Aż z lusterka przyfrunęła
malusienka, śmieszna tęcza.
Zaraz wzięła się do dzieła,
by je poupiększać.

„Okna Wielkanocne” J. Kulmowa

Na Wielkanoc biała piana leci z okien.
Biała piana się przelewa obłokiem.
Błyszczą szyby od czystości
radości.
I wygodnie w nich oścież się mości
niebo.
Wielkanocne niebo głębokie.
A w tym niebie huśta się i buja
słońce - słońce - słońce.
Jak miedziany dzwon na alleluja.

„Pisanki” Krystyna Parnowska – Różecka. Słowa piosenki.

Pisanki, pisanki, jajka malowane
Nie ma Wielkanocy bez barwnych pisanek
Pisanki, pisanki, jajka kolorowe
Na nich malowane bajki pisanekowe
Na jednej kogucik, a na drugiej słońce
Śmieją się z trzeciej laleczki tańczące
Na czwartej kwiatuszki, a na piątej gwiazdki
Na każdej pisance piękne opowiadki.

„Pisanki” D. Gellner

Patrzcie,
ile na stole leży pisanek!
Każda ma oczy
malowane,
naklejane.
Każda ma uśmiech
kolorowy
i leży na stole grzecznie,
by się nie potłuc
przypadkiem
w dzień świąteczny.
Ale pamiętajcie!
Pisanki
nie są do jedzenia!
Z pisanek się wyklują
Świąteczne życzenia.

„Śmigus Dyngus” M. Terlikowska

Wie o tym i Tomek i Ewa,
że w śmigus się wszystkich oblewa.
Ale czy trzeba Pawełka
oblewać z pełnego kubelka?
Wystarczy małym kubeczkiem
dla żartu
dla śmiechu,
troszeczkę.
Bo gdy wiatr chmurkę przywieje
i wszystkich was deszczem
poleje?

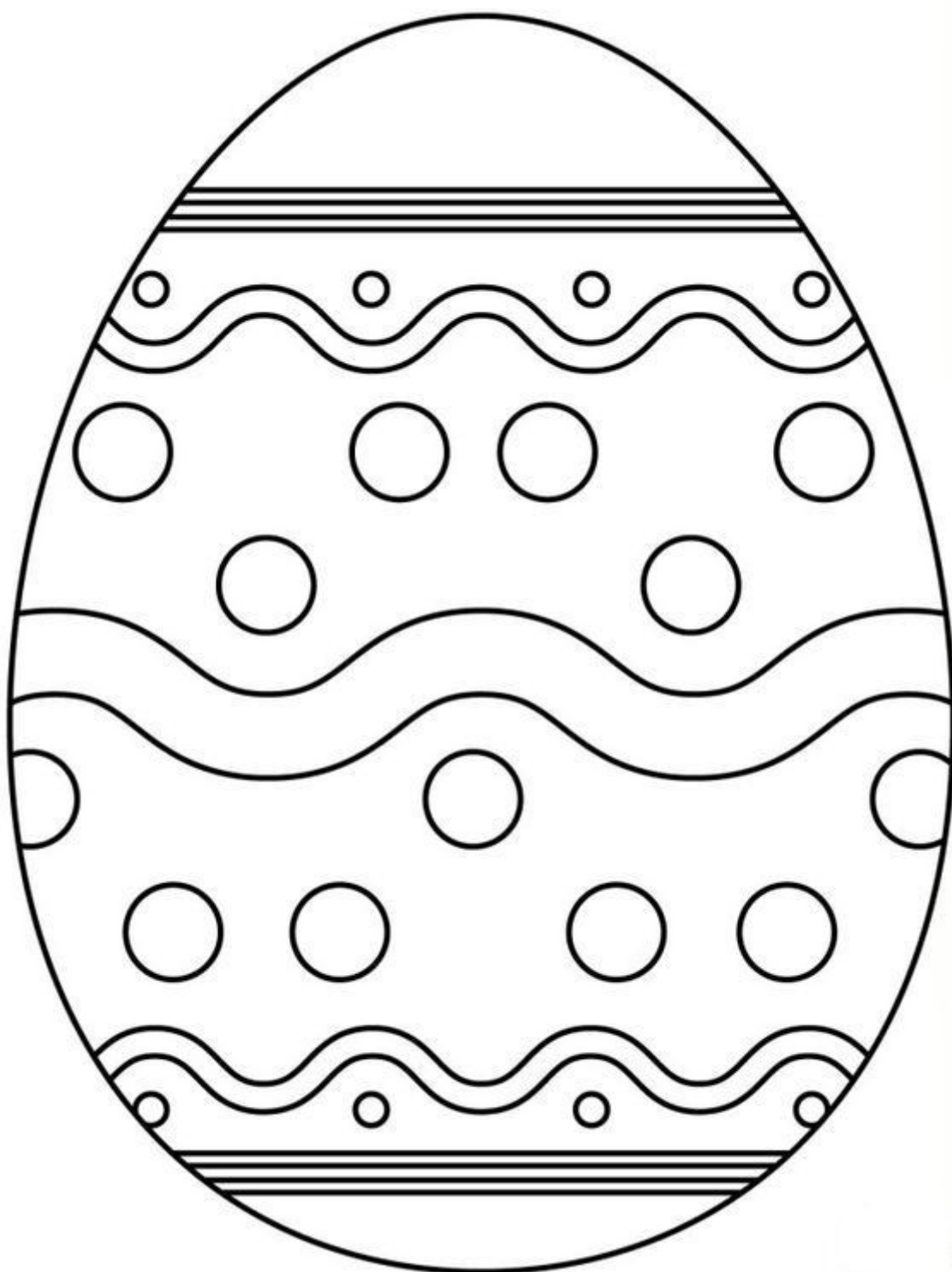
„Wielkanocny stół” E. Skarżyńska

... Palmy - pachną jak łąka
w samym środku lata.
Siada mama przy stole,
A przy mamie - tata.
I my.
Wiosna na nas

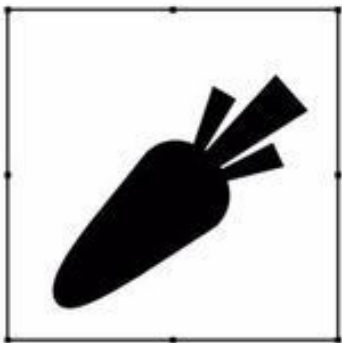
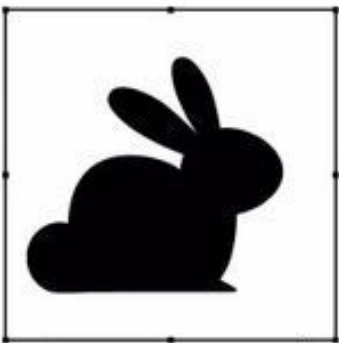
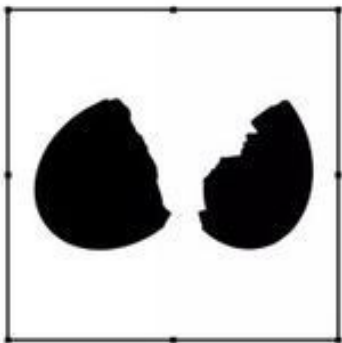
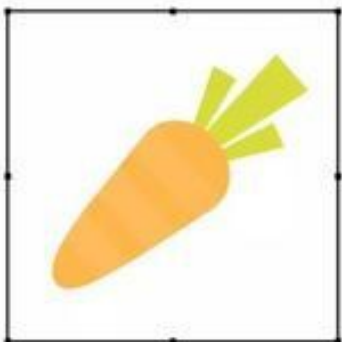
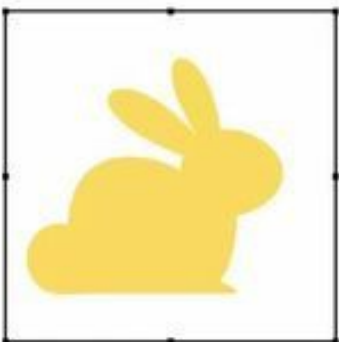
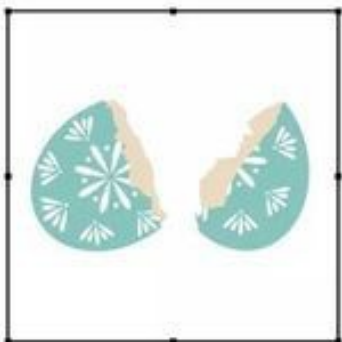
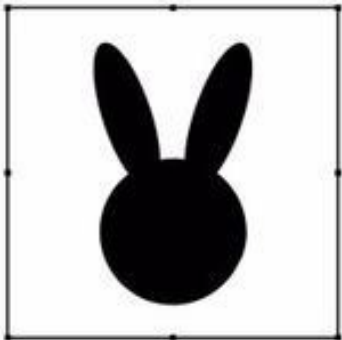
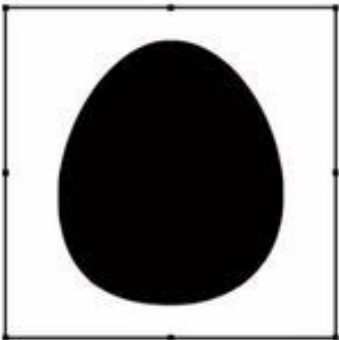
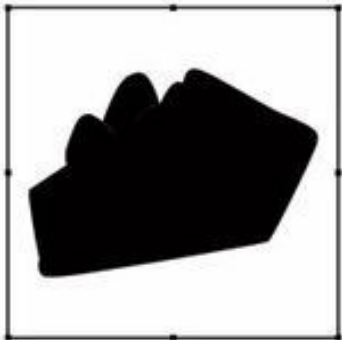
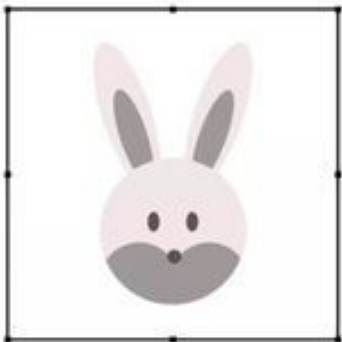
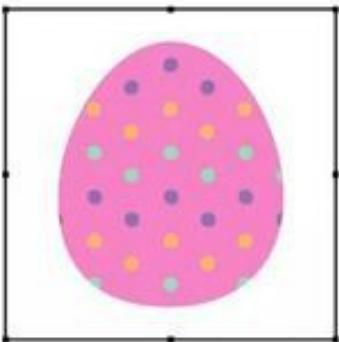
zza firanek zerka,
a pstrokatę pisankę
chcą tańczyć oberka.
Wpuśćmy wiosnę.
Niech słońcem
zabłyśnie nad stołem
w wielkanocne świętowanie,
jak wiosna wesoła!

Propozycje kolorowanek:

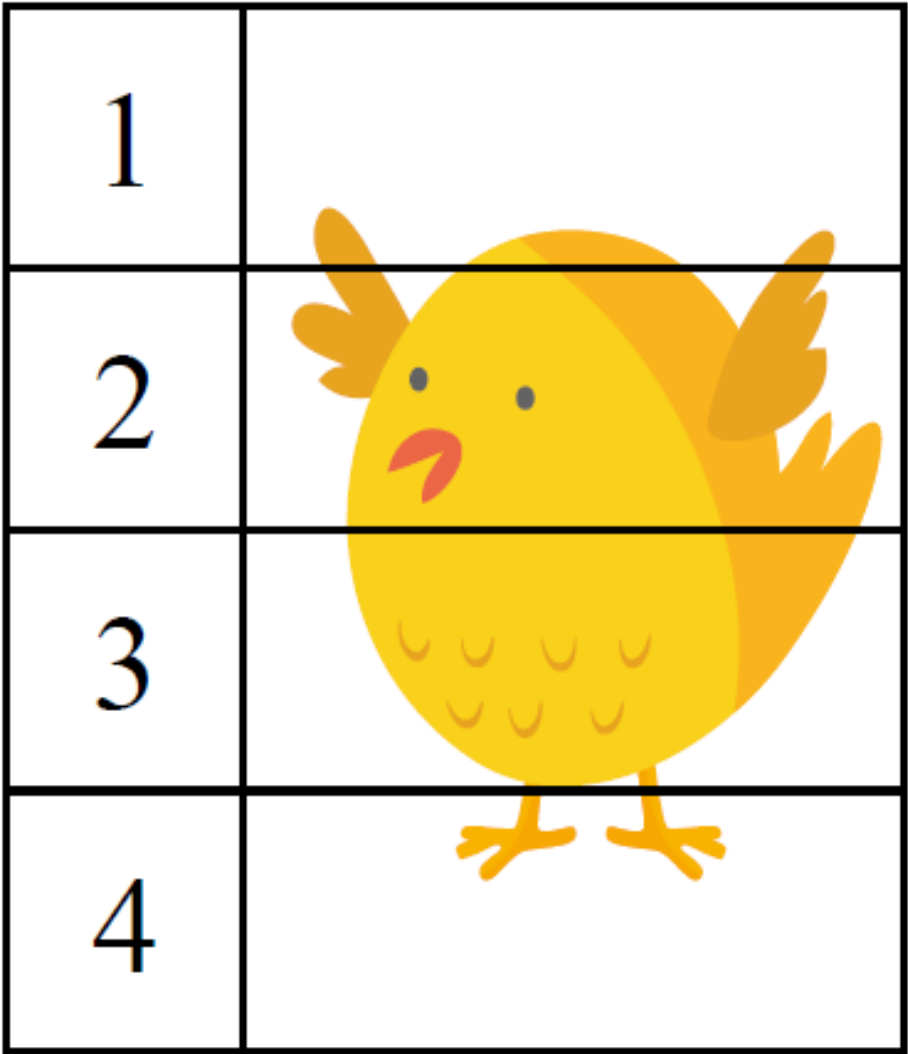

Zabawa ćwicząca spostrzegawczość „Przedmioty i ich cienie” - łączenie linią.

„ Rozetnij obrazek i ulóż”

Propozycje zabaw z rodzicami:

„Po nitce do kłębka” – ułóż na podłodze linę (sznurek, grubą włóczkę, związane sznurowadła itp.). Poproś, aby dziecko przeszło po linie stopa za stopą. Dla młodszych dzieci możesz przygotować ścieżkę z taśmy malarskiej (nie suwa się po podłodze i łatwo ją usunąć).

Dzięki zabawie dziecko będzie ćwiczyło sprawność, koordynację ruchową i równowagę.

„Magiczna masa” – przygotuj miskę, mąkę ziemniaczaną i kubeczek z wodą. Daj wszystkie produkty dziecku i zachęć, aby do miski wsypało mąkę, a następnie stopniowo dodawało wodę. W zależności od proporcji masa będzie sypka, lepiała lub półpłynna. Do masy możesz dodać barwniki (najlepiej naturalne), olejki zapachowe oraz elementy, które zmieniają strukturę masy, np. groch, kaszę. W masie możesz ukryć przedmiot (np. małą zabawkę) i poprosić dziecko o jej odszukanie.

Zabawa jest zachętą do eksperymentowania, wpływa na rozwój wielozmysłowy dziecka.

Usprawnia mięśnie dłoni, dzięki czemu przygotowuje ręce do pisania.

„Puzzle z gazety”

– przygotuj stare czasopismo z ilustracjami, nożyczki, klej i kartki z bloku. Potnij wybraną stronę z czasopisma na części (liczba elementów zależy od możliwości dziecka), zachęć dziecko do ich złożenia i naklejenia całej ilustracji na kartce z bloku. Możesz ciąć kolejne strony w coraz bardziej skomplikowany sposób (pod względem liczby elementów i ich kształtu), starszym dzieciom możesz utrudnić zabawę – mieszać elementy z dwóch ilustracji, a także poprosić, aby same cięły strony.

Zabawa kształtuje spostrzegawczość i logiczne myślenie, dzięki czemu przygotowuje do nauki czytania. Naklejanie elementów ilustracji na kartce z bloku oraz samodzielnie cięcie ilustracji (w wypadku starszych dzieci) rozwija sprawność rąk, dzięki czemu rączki będą przygotowane do nauki pisania.

„Tor przeszkód” – wspólnie z dzieckiem zbuduj z mebli tor przeszkód: możecie wykorzystać krzesła, stołki, materace, koce, poduszki itp. Poproś, aby dziecko przeszło tor przeszkód w określony sposób, np. pod krzesłem, wchodząc na stołek, układając się na brzuchu na kocu i odpychając rękami od podłogi, skacząc z poduszki na poduszkę. Dołącz do zabawy i zorganizujcie wyścigi!

Zabawa rozwija sprawność całego ciała – siłę, zwinność, koordynację ruchową. Wprowadzenie elementu rywalizacji (między rodzeństwem lub dzieckiem i rodzicami) wpływa na rozwój emocjonalny – pozwala doświadczać wygranej i przegranej, uczy zachowania wobec innych, czekania na swoją kolej.

„Mały kucharz” – zachęć dziecko z jajkiem do pomocy podczas przygotowywania posiłku – smarowania chleba masłem za pomocą bezpiecznego noża (plastikowego, bez ostrych krawędzi), obierania ugotowanych warzyw lub jajek, krojenia ich na kawałki. Starsze dzieci mogą pomóc przy obieraniu surowych warzyw za pomocą obieraczki.

Zachęta do uczestnictwa w pracach domowych może wpłynąć zarówno na rozwój sprawności dłoni, jak i na poczucie wartości dziecka, poczucie przynależności do rodziny, a także samodzielność.

„Wielkie pranie”

– zaproś dziecko do pomocy w układaniu prania – poproś, aby odszukało i połączyło w pary takie same skarpetki. Zachęć dzieci do ich przeliczania, segregowania (skarpetki poszczególnych członków rodziny), porównywania, kto ma ich więcej, a kto mniej.

Podczas zabawy dzieci będą ćwiczyć spostrzegawczość i umiejętności matematyczne.

Propozycje doświadczeń z jajkiem:

<https://vimeo.com/224050224>